

Vətən bölünməzdür!

İctimai-Siyasi Qəzet

LƏNKƏRAN

İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

№ 31-32 (8435) ● Cümə, 31 avqust 2018-ci il ● Qəzetiñ əsası 1931-ci ildə qoyulmuşdur ● Qiyməti 50 qəpik

Lənkəran rayonunun Hirkan-Daştatük-Biləsər avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Yeddi min nəfər əhalinin yaşadığı 7 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Hirkan-Daştatük-Biləsər avtomobil yolunun tikintisi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçesinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 9,1 milyon (doqquz milyon bir yüz min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə malivələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 avqust 2018-ci il

LƏNKƏRAN-LERİK YOLUNUN TİKİNTİSİ İLƏ BAĞLI MÜHÜM SƏRƏNCAM

Avqustun 28-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Lənkəran-Lerik avtomobil yolunun yenidən qurulması ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamla Lənkəran-Lerik avtomobil yolu-

nun yenidən qurulması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçesində nəzərdə tutulmuş Prezidentin cəhiyat fondundan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ilkin olaraq 5 milyon manat ayrılib.

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİ İLƏ AZTƏMINATLI AİLƏLƏRƏ QURBAN PAYLARI VERİB

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Kurban bayramı münasibəti ilə aztəminatlı ailələrə qurban payları çatdırılıb.

Layihə respublika üzrə ünvanlı sosial yardım alan bütün ailələri əhatə edib. Bu məqsədlə ətlik cins heyvanlar regionlardan götürülmək xüsusi ət kəsimi müəssisələrində kəsilərək qablaşdırılıb. Kurban payları regionlar və Bakının rayonlarında ünvanlı sosial yardım alan 51.157 ailənin hər birinə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin dəstəyi ilə paylanılib, sakinlər bayram münasibəti ilə təbrik edilib.

Bayram sovqatlarının paylanması avqustun 23-dək davam edib.

Qeyd edək ki, sosial-iqtisadi inkişafə yönəlik dövlət proqramlarına dəstək verən Heydər Əliyev Fondu aztəminatlı ailələri, xüsusi qayğıya

çətiyacı olan şəxsləri daim diqqətdə saxlayır, müxtəlif bayramlar və əlamətdar günləri onlarla birləşdirir. Bununla yanaşı, respublika üzrə sosial yardım alan bütün ailələrə 2016-2018-ci illərdə Yeni il və Novruz bayramlarında Heydər Əliyev Fondu sovqatları paylanılb, sosial yardımına çətiyacı olan minlərlə şəxs üçün bayram süfrələri təşkil edilib, hədiyyələr verilib.

LƏNKƏRANDA QURBAN BAYRAMI QEYD OLUNUB

Müslim dönyasının müqəddəs Kurban bayramı Lənkəranda da geniş qeyd olunub. Avqustun 22-də Lənkəran Şəhər İcra Həkimiyətinin təşəbbüsü ilə şəhərin Büyük və Kiçik Bazar, Qalayçılar və digər məscidlərində, rayonun Şixəkaran kəndində yerləşən Şeyx Zahid türbəsində, ayrı-ayrı ərazilərdə qurbanlıq heyvanlar kəsilib. Ümumilikdə şəhid ailələrinə, Əfqanistan və Qarabağ müharibəsi veteranlarına, Çernobil əlliərinə, qacqın və məcburi köçkünlərə, rus icmasının üzvlərinə, eləcə də aztəminatlı ailələrə 2 tona qədər qurban əti payı verilib.

Mərasimlərdə respublikamızın tərəqqisi, xalqımızın xoş rıfahi və əmin-amanlığı naməno dualar oxunub, İslam dininin, müqəddəs Qurani Kərimin öyrətdiyi yüksək mənəvi amallara riayət etməyin vacibliyi xatırlanıb.

Qeyd edək ki, bayram mərasimlərində Lənkəran Şəhər İcra Həkimiyətinin başçısı Taleh Qaraşov, İcra həkimiyəti aparatının məsul işçiləri, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri də iştirak ediblər.

"Lənkəran"

İcra başçısının
səyyar qəbul-görüşləri

Səh. 2

Yeni dağ yolu turizmin
inkışafına tökan verəcək

Səh. 3

"Yaşıl Çay"ın qonaqları

Səh. 4

Dini mərasimlərin mahiyyəti
düzgün dərk olunmalıdır

Səh. 5

Milli operamızın
ulduzu

Səh. 8

LƏNKƏRANDA "MİLLİ TƏHLÜKƏSİZLİYƏ ƏSAS TƏHDİDLƏRDƏN BİRİ - DİNİ EKSTREMİZM" MÖVZUSUNDΑ SEMİNAR-MÜŞAVİRƏ KEÇİRİLIB

Avqustun 17-də Lənkəran şəhərinin Heydər Əliyev Mərkəzində "Milli təhlükəsizliyə əsas təhdidlərdən biri - dini ekstremlizm" mövzusunda seminar-müşavirə keçirilib. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin (ŞİH) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Lənkəran, Astara, Masallı, Yardımlı və Lerik rayonlarının icra hakimiyyəti başçılarının müavini, Baş

Prokurorluq, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin vəzifəli şəxsləri, eyni zamanda, bu qurumların adıçəkilən rəyonlardakı yerli strukturların rəhbərləri, ziyanlılar, dindarlar və gənclər iştirak ediblər.

Əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, önlüne gül dəstələri düzülüb.

Tədbir DQİDK-nin sisarişi ilə çəkilən Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda və Aprel döyüşləri zamanı şəhid olmuş soydaşlarımızın xatirəsinə həsr olunmuş, eləcə də dini fanatizmin və radikalizmin təsirinə maruz qalmış, bir sira xarici ölkələrdə ekstremist-terrorçu silahlı birləşmələrin tərkibində döyüşmüş şəxslərdən bəhs edən "Şəhadət" sənədli filminin nümayişi ilə başlayıb.

Filmin nümayişindən sonra Lənkəran ŞİH-nin başçısı Taleh Qaraşov çıxış edərək belə bir tədbirin Lənkəranda keçirilməsinə görə minnətdarlığını bildirib. Natiq Azərbaycanda, o cümlədən Lənkəranda milli mənşəbiyətindən asılı olmayaq hər bir inançın insanın dini etiqad azadlığının yüksək səviyyədə təmin olunduğunu, rayonda yaşayış müxtəlif millətlər arasında inadiyadık heç bir ayrı-seçkiliyə yol verilmədiyini diqqətə çatdırıb.

DQİDK-nin sədr müavini Səyyavuş Heydərov təmsil etdiyi qurumun tabeliyində İlahiyyat İnstitutu və Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun yaradılmasını, din xadimlərinin həyat səviyyəsinin və maddi təminatının yüksəldilməsi üçün onlara maddi dəstək verilməsini cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən atılmış uzaqgörən, mənşəqli

və mütərəqqi addım olduğunu bildirib.

Dini radikalizm və ekstremlizmin yaranma səbəbləri, məhiyyəti və ona qarşı mübarizə metodlarından danışan S.Heydərov qeyd edib ki, araşdırımlar göstərir ki, Azərbaycandakı bu sabitliyi və inkişafı, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artmasını istəməyən bəzi xarici dairələr və qüvvələr tərəfindən respublikamıza qarşı pozuculuq şəaliyyəti bir an belə songimir: "Çox təəssüf ki, bəzi şəxslər bu qüvvələrin təsirinə məruz qalırlar. Eləcə də bəzi kriminal ünsürlər öz çırkınlı, məkrli niyyətlərini gizlətmək üçün din libasına bürünərək ölkəmizdəki dini sabitliyə neqativ təsirlər göstərməyə cəhdələr edirlər".

DQİDK-nin sədr müavini bildirib ki, bizim başlıca vəzifəmiz vətəndaşlarımızı, xüsusilə gənclərimizi bər yad dini ideologiyaların təsirindən qorumaqdır. Bu baxımdan maarifləndirmə tədbirlərinin effektivliyinin artırılmasına xüsusi önəm verilir.

Tədbirdə məvzuyla bağlı çıxış edən Daxili İşlər Nazirliyinin şöbə rəisi Oqtay Tağıyev, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Bilik Fonduñun Aparat rəhbəri İsaxan Vəliyev və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin cənub bölgəsi üzrə qazisi Qəni Axundzadə dini radikalizm və ekstremlizmə qarşı həyata keçirilən profilaktik və inzibati tədbirlər, eləcə də son dövrlərdə bə sahə üzrə qanunvericilikdə edilmiş dəyişikliklər barədə məlumat veriblər.

Çıxışlarda qeyd olunub ki, dini ekstremlizm içtimai təhlükəsizliyin təminatı üçün ciddi təhlükə mənbəyidir.

Ölkəmizdə bəzi kriminal ünsürlərin din pərdəsi altında bir sıra ağır cinayətlər törətməsinə diqqət çəkən natiqlər bildiriblər ki, hüquq-mühafizə orqanları ölkəmizdə sabitliyi, və əmin-amanlılıq pozmağa çəlşanlara qarşı bundan sonra da qətiyyətlə mübarizə aparacaqlar.

Çıxışlarda, həmçinin insanların, o cümlədən gənclərin yad dini ideologiyaların təsirinə düşməməsi üçün daha çox sağlam dini bilgilərə yiyələnmələrinin, ölkəmizdə bu istiqamətdə həyata keçirilən dini maarifləndirmə tədbirlərinin vacibliyi diqqətə çatdırıb.

Seminar-müşavirə mövzu ətrafında fikir mübadiləsi ilə davam edib.

Ağaddin BABAYEV

İCRA BAŞCISININ SƏYYAR QƏBUL-GÖRÜŞLƏRİ

Avqustun 15-də Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov növbəti səyyar qəbul-görüşünü rayonun Zövlö kəndində keçirib. Hüquq-mühafizə orqanları və əlaqədar idarələrin rəhbərlərinin iştirak etdikləri görüşdə kənd sakinləri respublikada həyata keçirilən daxili və xarici siyasetdən, sosial-iqtisadi islahatlardan məmənnun qaldıqlarını vurğulayaraq, kəndə yollarının asfaltlaşdırılması, evlərə mavi yanacağın verilməsi, elektrik təsərrüfatındaki yenidənqurma işlərinə görə ölkə başçısına minnətdarlıqlarını çatdırıblar.

Məlumat verilib ki, cari ildə Zövlö kəndində 10 hektarda tərəvəz və bostan bitkilərinin əkinin keçirilib. Şəxsi təsərrüfatlarda 3500 baş iribuyunuzlu və 285 baş xır-dabuyunuzlu malqara, o cümlədən 5 mindən çox ev quşu və 45 ari ailəsi bəslənilir. Kənddə həmçinin cari ildə ilk dəfə olaraq 135 kilogram barama tədarük olunub.

Çıxışlarında kənd sakinləri İcra başçısından kənd məktəbi üçün yeni binanın tikilməsi və yeni elektron ATS-in quraşdırılması məsələlərində köməklik göstərilərə xahiş ediblər.

Bütün müraciətləri həssaslıqla dinləyən T.Qaraşov hər bir təklifin araşdırılacağını və zəruri tədbirlərin görülməcəyini bildirib.

***

Avqustun 24-də Lənkəran rayonunun Haftoni qəsəbəsində İcra başçısı Taleh

Qaraşovun növbəti səyyar qəbul-görüşü keçirilib.

İcra aparatının məsul işçilərinin, hüquqmühafizə orqanlarının, müəssisə və təşkilatların, xidmət idarələrinin rəhbərlərinin iştirak etdiyi qəbulda sakinlər ölkə başçısının xalqın rəfahının yaxşılaşdırılması, mövcud sosial problemlərin həlli istiqamətində davamlı olaraq həyata keçiridiyi tədbirləri ürəkdən bəyəndiklərini bildirərək, qəsəbənin sosial-iqtisadi inkişafına göstərilən qayğıdan razılıqlarını ifadə ediblər. Sakinlər çıxışlarında Lənkəran İstisu və Sağlamlı Mərkəzinin dünya standartları səviyyəsində yenidən tikilməsinin, obyektdə yüzlər lə yerli sakinin işə təmin edilməsinin, iniziati ərazi dairəsinə daxil olan yaşayış məntəqələrinin fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchizatının, kütləvi qazlaşdırılmasının, qəsəbənin mərkəzi yolunun əsaslı təmirinin, aqrar sahədə uğurlu nəticələrin əldə olunmasının bu davamlı qayığının bəhrəsi olduğunu diqqətə çatdırıblar.

Qəbul zamanı İcra başçısı vətəndaşlar tərə-

findən qəsəbədə yeni məktəbin tikintisi, Xanlıqlı yaşayış məntəqəsinə çəkilmiş qaz xətlərinə mavi yanacağın verilməsinin sürətləndirilməsi barədə qaldırılan məsələlərin diqqətdə saxlanılması və imkan yaradıldığı vaxtda həlli ilə bağlı tədbirlərin görülməsindən ötrü aidiyəti məsul şəxslərə müvafiq tapşırıqlar verib.

Ə.ƏLİYEV

23 AVQUST HADİSƏLƏRİNİN İLDÖNÜMÜ QEYD OLUNUB

1993-cü ilin 23 Avqust hadisələ-

rindən 25 il ötür. Məhz həmin gün Ümummilli Lider Heydər Əliyevin çağırışı ilə ayağa qalxmış Lənkəran sakinləri tarixi düşmənlərimizin məkrli niyyəti ilə respublikamızın ərazi bütövlüyünün parçalanmasına çalışan Ələkram Hümmətovun başçılıq etdiyi qaragürühü darmadağın etmişdir. O zaman separatçılıq hərəkətlərinə qotu etirazını bildirən əliyalın xalq saxta Talış Muğan Respublikasının elan olunduğu şəhər İcra hakimiyyətinin binasına hücum edərkən xalq qüvvələr tərəfindən gülləbaran edilmiş, nəticədə sakinlərə Soltanağa Bayramov, Paşa Təhməzov və Etibar Əliyev şəhid olmuşdular. Mərhum Prezident Heydər Əliyev onların vətən qarşısında şücaətini yüksək qiymətləndirərək hər üçünü

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adı ilə təltif etmişdir.

Hadisələrin 25 illiyi münasibətlə Lənkəran şəhərinin Paşa Təhməzov küçəsindəki Qəhrəmanlar xiyabanında xatirə tədbiri keçirilib. Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının rəsmilərinin və şəhər icimaiyyəti nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbirdə 1993-cü ilin Avqust hadisələri zamanı şəhid olmuş Soltanağa Bayramov, Paşa Təhməzov və Etibar Əliyev xatirəsi anılıb, büstləri ziyarət olunaraq önlüne tər çiçəklər qoyulub.

Qəhrəmanların tədbirdə iştirak edən ailə üzvləri və doğmaları çıxışlarında onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə başçısına minnətdarlıqlarını çatdırıblar.

"Lənkəran"

LƏNKƏRANDA AMERİKA AĞ KƏPƏNƏYİNƏ QARŞI MÜBARİZƏNİN İKİNCİ MƏRHƏLƏSİ BAŞA ÇATIB

Lənkəran rayonu ərazisində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizm olan Amerika ağ kəpənəyinin (Hyphantria cunea Drury, 1773) ikinci nəslinə qarşı növbəti dəfə fitosanitar müşahidələr və mübarizə tədbirləri həyata keçirilib. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Fitosanitar Xidmətinin Lənkəran Rayon Bitki Mühafizəsi Mərkəzinin mütxəssisləri tərəfindən Kənar meşə kəndində 190 hektar, Osaküçə kəndində 240 hektar, Viravul kəndində 220 hektar sahədə müşahidə aparılıb və sırayla tələnəmə aşkar edilmiş ümumilikdə 218 hektar əkin sahəsində adıçəkilən zərərvericiyə qarşı kimyəvi mübarizə aparılıb. Dövlət hesabına həyata keçirilən mübarizə tədbirində diflobezron tərkibli xetenazon preparatından (100 qr/1 ha) istifadə olunub.

Dövlət Fitosanitar Xidmətindən bildirilib ki, karantin zərərvericisi olan Amerika ağ kəpənəyinə qarşı kimyəvi mübarizə tədbirlərinin vaxtını müyyəyen etmək məqsədi ilə zərərvericinin yayıldığı ərazilərdə qidalanlığı bitkilər üzərində hər bir nəslin inkişafı dövründə vaxtaşırı müşahidələr aparılmalıdır. İlk növbədə bağlarda, parklarda, həyətyani sahələrdə, meşə zolaqlarında, tıngliklərdə və s. yerlərdə zərərverici aşkar edildiyi hallarda təcili olaraq Dövlət Xidmətinin Bitki Mühafizəsi Mərkəzlərinə məlumat verilməli, yeni aşkar olunmuş mənbələrdə təcrid və ləğvedici tədbirlər həyata keçirilməlidir. Zərərverici müşahidə edilən ağaclar üzərində tirtillərin əmələ gətirdikləri torlu yuvalar kəsilərək tirtillərlə birlikdə məhv edilməli, ağaclar isə dərhal insektisidlərin biri ilə dərməlanmalıdır.

Mübarizə tədbirləri dövlət qeydiyyatına alınmış və istifadəsinə icazə verilmiş pestisidlər və bioloji preparatlardan biri ilə aparılmalıdır: diflubenzuron 0,3 l/ha, xlorban (2 l/ha), fastoks (0,2-0,3 l/ha), desis (0,7 l/ha), sumi-alfa (0,5-0,6 l/ha), superkor (0,2-0,4 l/ha), karate (0,2-0,4 l/ha), komprador (1,5-3,0 l/ha) və s. Zərərvericinin hər nəslinə qarşı insektisidlərə həssas kiçik yaşılı tirtillərin kütləvi əmələ gəlməsi dövründə dərmənlama aparmaq, daha səmərəlidir. Payızda gövdətrafi və cərgə aralarında torpaq şumlanmalıdır.

Barat KƏRİMÖV

FERMERLƏRƏ MƏSLƏHƏT

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Xidməti mal-qara sahiblərinə müraciət edib.

Müraciətdə deyilir ki, iribuynuzlu heyvanlarda (inək, camış və zebularda) ağır və iti formada gedən qan-parazitar xəstəliklərini tördən parazitotropa (keçirici gənə, parazit daşıyıcı və xəstəliyə həssas heyvan) qarşı çıxımdır. Mətbərinin aparılması vacibdir. Burada əsas məqsəd piroplazmox üçlüklük (keçirici gənə, parazit daşıyıcı və xəstəliyə həssas heyvan) adlanan bioloji "zənciri" qırmaqdan ibarətdir. Bunun üçün heyvanlar ilin isti fəsillərində akarisiş möhlullarla xüsusi çiləyici qurğular vasitəsilə çıxımdırılmışdır. Profilaktik məqsədlə aparılan bütün baytarlıq tədbirləri baytar həkiminin təyinatı və iştirakı ilə həyata keçirilməlidir.

Qeyd olunan tələblər gözlənilmədiyinə görə, bu günlərdə Astara rayonunun Şüvü kəndi sakini Şaban Məmmədsəfa oğlu Məmmədova məxsus təsərrüfatda 78 baş iribuynuzlu heyvanın tələfati qeydə alınıb.

Hadişə ilə bağlı Dövlət Baytarlıq Xidməti bildirir ki, məlumat daxil olan kimi əraziyə baytarlıq mütxəssisləri ezam edilib və ardıcıl müalicə tədbirləri aparılıb. Aparılan araşdırma zamanı sahibkarın verdiyi məlumatə görə, 20 avqust 2018-ci il tarixində Astara şəhərində yerləşən İmamverdi Rəciyevə məxsus baytarlıq aptekindən 1 litr 60 %-li İordaniya istehsalı olan diasidol baytarlıq preparatı alaraq 1 ton su ilə qarışdırıb və əlavə olaraq özündə olan 11,5%-li 2 litr Rusiya istehsalı olan kriolin əlavə edib. Həmin gün saat 11-12 radələrində təsərrüfatda müxtəlif yaş qrupundan olan heyvanlarda baytarlıq mütxəssislərinin iştirakı və göstərişi olmadan özbaşına çıxımdırılmışdır. Cimizdirmə meyvə bağlarında ağacların dərmənanlaşmasında istifadə olunan çiləyici qurğu ilə icra edilib və heyvanlar nəzarətsiz örüş sahəsinə buraxılıb.

Sahibkar tərəfindən həmin gün saat 16:00 radələrində heyvanlar arasında ölümün baş verməsi ilə əlaqə-

dar Astara Rayon Baytarlıq İdarəsinə məlumat verilib. Baytarlıq mütxəssisləri dərhal təsərrüfata gəlib və 25 baş heyvanda simptomatik müalicə aparıblar.

Həmçinin təsərrüfatda 78 baş iribuynuzlu heyvanın ölməsi müəyyən edilib, ölmüş heyvan cəsədləri baytarlıq-sanitariya tələblərinə uyğun olaraq zərərsizləşdirilib və ərazidə dezinfeksiya işləri aparılıb. Ölmüş 3 baş iribuynuzlu heyvan cəsədindən patoloji material götürülərək Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Lənkəran regional sınaq laboratoriyasına göndərilib.

Dövlət Baytarlıq Xidməti təsərrüfat sahiblərinin diqqətinə çatdırır ki, təcrübələri olsa belə, baytarlıq mütxəssislərinin iştirakı olmadan heyvanlarda özbaşına müalicə, peyvəndləmə və profilaktik, o cümlədən heyvanların çıxımdırılmış tədbirlərinin aparılması yol verilməzdür və bütünlükdə bu tədbirlər baytar həkiminin təyinatı və iştirakı ilə aparılmalıdır. Əgər heyvalar arasında hər hansı şübhəli hal baş verərsə, dərhal yerli baytarlıq idarələrinə və sahə baytarlıq məntəqələrinə, eləcə də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin 1652 nömrəli Çağrı Mərkəzinə və Dövlət Baytarlıq Xidmətinin 562-76-13 sayılı "Qaynar xətt"inə müraciət etsinlər.

B.KƏRİMÖV

"YAŞIL ÇAY" IN QONAQLARI

Yay mövsümü başlayandan rayonumuzun "İstisu" qəsəbəsindəki "Yaşıl çay" fermer təsərrüfatının yüksək aqrotexniki qaydada becərilmiş çay plantasiyalarına gələn xarici qonaqların sayı durmadan artır. Təsərrüfatın bu dəfəki qonaqları "Palmalayf" otellində məskunlaşmış Rusiya Federasiyasının İvanovo və Nijni Novgorod şəhərlərindən bir qrup turist olub. Lənkəran Turizm-İnformasiya Mərkəzinin direktoru İlqar Əzimovun müşayiəti ilə onlara "Yaşıl çay" FT MMC-nin fəaliyyətindən, çayın becərilməsindən, emal prosesindən ətraflı məlumat verilib, coxsayılı sualları cavablandırılıb.

Səfərdən məmənun qalan turistlər sonda plantasiya önündə xatirə şəkilləri çəkdiriblər.

Sərraf TALIBOV,
"Yaşıl çay" FT MMC-nin mətbuat katibi.

İgid ölər, adı qalar

BİR KƏNDİN İKİ ŞƏHİDİ

2003-cü il iyünün 16-sı səhərin gözü Sağlaser kəndinin sakinləri üçün qara xəbərlə açıldı. Ağadadaş kisinin oğlu İqbalın cəbhə bölgəsində həlak olması xəbəri böyük dəniciyə bütün kənd əhlini sarsılmışdı. Ağadadaş kişi halal adam olub. Uzun müddət yerli təsərrüfatda sürücü işləyi, zəhmətlə dolanıb və övladlarını da bu yolla böyüdü. Hami onu el-oba təssübünü çəkən, xeyrəşərə yarıyan yaxşı insan kimi tanıydı.

Günün ikinci yarısında Sağlaser camaatı daha bir şəhid övladını son mənzilə yola salırdı. "Daha bir şəhid" ifadəsinə mən əbəs yerə işlətmədim. Sağlaserin sayseçmə oğullarından Rafael Ağayev 1988-ci il ilin dekabr ayında, Asif Əsədullayev 1990-ci ilin müdafi 20 yanvar gecəsində, Mütəllim Fərəcov isə 1998-ci il mayının 15-də Qarabağ uğrunda döyuşlərdə şəhid olublar. İndi budur, şəhidlik qisməti boylu-buxunlu, pşhləvan cüssəli İqbalın qismətinə düşmüdü. Kənd qəbirstanlığında baxışlar mükəddər, üzlər qəmli, gözlər nəmli idi...

İqbal Həsənov 1983-cü il sentyabrın 30-da anadan olmuşdu. Tanıyanlar, bilənlər söyləyirlər ki, İqbal özüne, sözüne güvənən oğlan idi. Mayası zəhmətlə yoğrulmuşdu. Beş qardaş, altı bacı idilər. Ailədə sonbeşik olan İqbal heç kimə yüksək olmaq istəmirdi. Sərbəstliyə, müstəqiliyə can atıldı. Elə bu məqsədlə də orta məktəbin 9-cu sinifində təhsilini yarımcıq saxlayıb Rusiyaya qazanc daılınca yollandı. 18 yaşı tamam olanda Vətənə qayıdır könlü əsgər getdi. Evə ancaq xoş sorağı golirdi. Bir neçə dəfə komandirlərindən alınan məktublarda İqbalın nümunəvi və intizamlı bir əsgər olduğunu, döyüş tapşırıqlarına layiqincə əməl etdiyi bildirilirdi. Təxris olunacağı barədə sərəncamın verilməsinə cəmi bir həftə qalırdı...

İyunun 15-də Milli Qurtuluş bayramı günü səhər erəmoni daşnakları atəşkəs sazişini xainçəsinə pozaraq İqbalın qulluq etdiyi Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Tərtər rayonundakı hərbi hissəsinin mövqelərini atəş tutdular. Düşmənlə əsl ölüm-dirim mübarizəsinə girişən əsgərlərimiz ermənilərin layiqincə cavabını verərək onları susdurmağa müvəffəq oldular. İqbal bu döyüşdə fədakarlıq göstərib, düşmən tərəfə sarsıcı zərbələr endirdi. Amma çox təessüf ki, o, namərd erməni snayperindən yayına bilmədi. Düşmən güləsinə tuş gələn İqbal Həsənov qəhrəmancasına həlak oldu. Vətən torpağı, xalqının qeyrəti uğrunda şəhid olan lənkəranlı balasının həyat yolu beləcə xəbədiləşdi, sonsuzluğa qovuşdu və müqəddəsləşdi...

***

İqbalın vəfatının düz 40-ci gündündə daha bir faciəli xəbor Sağlaser camaatını sarsıdı. Kənd qəbirstanlığı bu dəfə Milli Ordunun baş leytenantı Zaur Qubad oğlu Nurullayevi öz ağışuna aldı.

Zaur yaxşı tanıydım. Düz iki il – 1994-1995-ci illərdə Sağlaser kənd orta məktəbində onun oxuduğu 9-10-cu siniflərdə Azərbaycan dili və ədəbiyyatı fənlərindən dərs demişdim. Zaur müəyyən xüsusiyyətlərinə görə həmyaşlılarından bir qədər fərqlənirdi. O, boy-buxununa, qədd-qamətinə görə sinif yoldaşlarından yaşa böyük görsənirdi. Erkən sıqaret çəkməyi də bəlkə bundan irəli golirdi. Sinifdə ara-sıra Qarabağdan səhəbat düşəndə Zaur böyüklərə məxsus ciddi görkəm alaraq: "Darixma, müslüm, bir gün gölər, gedib ermənilərin atasını yandıram!" – deydi.

Onuncu sinifdə Zaur artıq öz gələcək həyat yolunu müəyyənləşdirmişdi: o, Həzi Aslanov adına Baki Ali Hərbi Ümumqoşun Komandirlər Məktəbinə daxil olmaq fikrində idi.

Elə Zaurun öz istəyi kimi də oldu. 1995-ci ildə orta məktəbi bitirərək hərbi məktəbə imtahanan verib kursant adına layiq görüldü.

Yuxusuz gecələr, gərgin keçən məşğələlər, təlim-məşq toplantıları bu lənkəranlı balasının iradəsini heç cür qira bilmədi. O, çətinlikləri, əzəb-əziiyyətləri kişi kimi dəf etməklə dənədən, bərkidi.

1999-cu ildə Zaur nəhayət ki, komandir diploma ilə birbaşa cəbhəyanı bölgəyə göndərildi. Tezliklə burada onu bacarıqlı istehkamçı zabit kimi tanımağa başladılar. Zaur mərdliyi və şücaəti ilə həm komandirlərin, həm də əsgərlərin diqqətini özüne colb etdi, hamının hörmətini qazandı.

Zaur Nurullayev torpaqlarımızın tezliklə azad olunacağına inanırdı. Təessüf ki, özü həmin günlərə qədər yaşaya bilmədi. 2003-cü ilin iyulen 22-də hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak oldu.

Zaurun parlaq gələcəyi vardi. O bəlkə də haçansa general olacaqdı. Amma 25 yaşında vaxtsız ölüm ona bu imkanı vermədi. İndi ruhu vətən göylərində dolaşan Zaurun generaldan da ali rütbəsi var: şəhid! Bu rütbəni qazanmaq isə hər kisinin işi deyil.

P.S. Haradansa oxumuşdum: "Elə yaşamaq lazımdır ki, ölündən sonra da yaşaya biləsan". Şəhidliyi ilə xalqın üzrəyində özlərinə əbədi məskən salan İqbal Həsənov və Zaur Nurullayev kimi Vətən övladları məhz belələrindəndir. Qədir bilən Azərbaycan xalqı özünün qəhrəman övladlarının xatirəsini həmişə əziz tutub yaşadacaqdır.

Ağaddin BABAYEV

"MƏHƏRRƏMLİKDƏ ZƏNCİR VURMAQ, ÖZÜNƏ XƏTƏR YETİRƏK KİMİ ƏMƏLLƏR QƏBULEDİLMƏZDİR"

Bu il Məhərrəm ayı sentyabrın 11-dən başlayacaq, 10 gündən sonra Aşura olacaq. Bunu Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

M.Qurbanlı bildirib ki, Məhərrəm ayı ilə əlaqədar komitənin tədbirlər planı icra olunacaq. Bu plana uyğun olaraq görüşlər keçiriləcək, müzakirələr aparılacaq.

Komitə sədri əlavə edib ki, Məhərrəm ayında insanlar məscidlərdə dini ayinləri müasir dövrün tələblərinə uyğun icra edirlər: "Fikrimə, bu il də bununla əlaqədar heç bir problem olmayacağı. Dini ayinlər məscidlərin imamları tərəfindən icra edilir. Həmin imamların həm namazı idarə etməsi, həm də xütbələr zamanı söylədiyi fikirlər islami dəyərlərə söykənir. Məhərrəm ayındakı mərasimlərdə bəziləri xurafat elementlərini təkrarlamış istəyir, bunlar isə yolverilməzdir".

M.Qurbanlı qeyd edib ki, Məhərrəm ayında Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin çağırışı ilə hər il

qanvermə aksiyası keçirilir. Bu çağırışlar son illərdə Türkiyə və İranda da tətbiq olunur: "Məhərrəmlilikdə zəncir vurmaq, qan çıxarmaq, özünə xətər yetirmək kimi əməllər qəbul edilən deyil və bunlar sonradan meydana çıxan, uydu-rulmuş hərəkətlərdir. Biz də bu əməllərin əleyhinəyik. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi də bu cür çağırışlar edir. Əgər dini ayinlərin icrası zamanı belə hallar olacaqsa, dini ayinlərin icrasında yol verilən nöqsan olacaq".

"Lənkəran"

Ictimai tribuna

DİNİ MƏRASİMLƏRİN MAHİYYƏTİ DÜZGÜN DƏRK OLUNMALIDIR

Hər il müsəlmanlar Məhərrəm ayını mərəmət, hüzün mərasimi kimi qeyd edirlər. Təbii ki, bütün dini məssələlərdə olduğu kimi, Aşura hadisələrinin qeyd olunmasında da ifrat var-maz olmaz. Kərbəla hadisəsindən 14 əsr keçməsinə baxmayaraq müasir dövrə də bəzən onun mahiyyəti düzgün dərk edilmiş. Aşura hadisələrini əfsanələşdirən, çox vaxt onun mahiyyətini təhrif edən hekayələr və əfsanələr meydana çıxırlar. Bəzi müsəlmanlar indinin özündə də məhərrəmlik ayinlərində baş yarmaq, qan çıxarmaq kimi zərərlə hərəkətləri təbliğ etməyə çalışırlar. Bu cür hərəkətlər məhərrəmlik mərasiminin mahiyyətini dəyişərək yanlışlığa yönəldir, insanlarda dini radi-kalizm meyllərini gücləndirir. Buna qətiyyət yol vermək olmaz.

Bu gün ölkəmizdə hökm sürən sabitlik və əməm-amanlıq, tərəqqi və quruculuq işləri, habelə xarici siyaset sahəsindəki uğurlarımız, haqq mübarizəmizdəki qələbələrimiz bizi istəməyən qüvvələri çox narahat edir. Onlar ölkəmizdəki mövcud sabitliyi pozmaq, qarşıdurma yaratmaq üçün dini şüarlarla insanları əksiyalara cəlb etməkdən ötrü min cür fitnə-fəsada ol atır, dövlətçiliyimiz, milli-mənəvi dəyərlərimizə qarşı təxribat planları hazırlayırlar. Elə ötən ayın əvvəllərində Gəncədə din pərdəsi altında radikal yönümlü bir qrup tərəfindən həyata keçirilən terror hadisələrini xatırlayaq. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2018-ci ili "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili" elan etməsi və bununa bağlı müxtəlif tədbirlərin keçiriləsi, xüsusən Milli Ordumuzun 100 illiyinin möhtəşəm paradla qeyd olunması ərzəsində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk paytaxtı olmuş Gəncədə belə üzdənraq hadisələrin yaşanması hamımızda dərin təessüf hissi doğdur. Lakin bu çətin, eyni zamanda olduqca həssas dönmədə bütün Azərbaycan xalqı ölkə rəhbərinin ətrafında six birləşərək, öz dövlətinə və dövlətçiliyinə sədəqətini bir daha nümayiş etdirdi. Düzdür, ictimai-siyasi sabitliyimizin, dövlətçiliyimizin, qanunlarımızın qorunması uğrunda aparılan bu mübarizə-qur-bansız ötüşmədi, şəhid verdik. Ancaq xalqın birgə soyi nəticəsində xain qüvvələr öz çirkin məqsədlərinə nail ola bilmədilər. Çünkü ölkəmizdə dövlət-din münasibətləri möhkəm təməl üzərində qurulub. Dövlətimiz tərəfindən dindarlar daimi diqqət və qayğı göstərilir. Gəncə şəhərində yaşayan dindarlar da bu qayğı ilə tam şəhət olunublar. Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə Gəncədəki İmamzadə Ziyarətgah Kompleksinin yenidən qurulması, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər

Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın qayğısı ilə Şah Abbas cümə və Həzərət Zeynəb məscidlərinin təmiri və bərpa olunması, ibadət yerlərinin pulsuz təbii qazla təmin edilməsi, dini icmalara maliyyə yardımının göstərilməsi deyilənlərə əyani sübutdur.

Azərbaycan vətəndaşları daim dövlətçiliyi-mizə sadıqdır. Onlar milli-mənəvi dəyərlərimizə yüksək diqqət və qayğı göstərən Prezidentimizin siyasetini ürək-dən dəstəkləyir-lər. Vətəndaşlarımızı, dindarlarımızı, xüsusən gənclərimizi bir dəha dövlətçiliyimizə qarşı yönəldilən təxribat və məkrili çağırışlara uymamaga çağırırıq.

Bir ağsaqqal kimi tövsiyəm budur ki, dindarlar səsl-i-küylü küçə yürüşlərinə çıxmasınlar, xüsusən gecələr insanların səkitliyini, rəhatlığını pozan hərəkətlərə, yanlışlıqlara yol verməsinlər. Bundan başqa məscidlərdə və ya hər hansı bir ibadət ocağında xarici ölkələrin dövlət və dini attributlarından qətiyyən istifadə etmək olmaz. Dindarlar yanlış çağırışlara, hərəkətlərə uyamamalı, təxribatlardan özlərini və yaxınlarını qorunmalıdır.

Fikrimizcə, Aşura mərasimləri məscidlərə, ibadət ocaqlarında ictimai asayış qaydalarına riayət olunmaqla keçirilməli, təzisi məclislərində Kərbəla şəhidlərinin şənинə xütbələr oxunmaqla yanaşı, vətənpərvərlik mövzularında təriyəvi səhəbtər də aparılmalıdır. Müqəddəs məkanlarda nizam-intizam gözlənilməli, sinə açmaq, saç yarmaq, zəncir vurmaqla qan çıxarmaq kimi qınağa səbəb hərəkətlərə yol verilməməlidir. Qan çıxarmağı zəruri hesab edən dindarlar tövsiyəm budur ki, onlar zəncir vurmaqla baş yarmaq əvəzinə könüllü olaraq qanvermə aksiyalarına qoşulsunlar. Bununla onlar Allah qarşısında böyük savab qazanmaqla yanaşı, qan çatışmazlığından əziyyət çəkən minlərlə insanın müalicəsinə böyük töhfə vermiş olarlar.

Ayaz NƏHMƏTOV,
Viravul kənd sakini,
təqəüdçü-müəllim

MİLLƏT VƏKİLİ TƏLƏBƏ VƏ ŞAGİRLƏRLƏ GÖRÜŞÜB

Milli Məclisin Əmək və Sosial Siyaset Komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli Lənkəranda hərbi-vətənpərvərlik düşərgəsində olan tələbə və şagirdlərlə görüşüb.

Görüşdə Heydər Əliyev və azərbaycanlıq idealogiyası, Azərbaycanda gənclər siyaseti, şagirdlərdə peşə yönü, informasiya təhlükəsizliyi və digər mövzularda mühəzirələr oxuyub.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölkənin ən ağır günlərində xalqının, millətinin yanında olması ən yüksək vətənpərvəlik nümunəsi, müasir düşüncəli gənclərdə də bu kimi vətənpərvərlik keyfiyyətlərinin formalasdırılmasının nümunəsi olduğu xüsusilə qeyd olunub.

Polemikada iştirak edənlərlə fikir mübadiləsi aparılıb, onların sualları cavablandırılıb.

"Lənkəran"

MAARİFLƏNDİRİCİ TƏDBİR

9 sayılı Dövlət Əmək Müşəfətiyyi tərəfindən qeyri-rəsmi məşgullüğün qarşısının alınması məqsədilə nəqliyyat iqtisadi sahəsi üzrə fəaliyyət göstərən işgötürənlər və onların nümayəndələri üçün növbəti maarifləndirici tədbir avqustun 17-də "Lənkəran-Sənəniş" ASC-də təşkil edilib. Tədbirdə müşəfətiyyin rəis müavini Rasim Rəhimovun, əməkdaşları Qafıl Məmmədov və Etibar Vəliyevin ayrı-ayrı mövzularda çıxışları dinlənilib. Qeyd olunub ki qeyri-rəsmi məşgulluq iqtisadiyyata, vergi və sosial siyorta daxil olmalara ciddi ziyan vurmaqla yanaşı, işçilərin əmək və sosial müdafiə hüquqlarından məhrum olması ilə nəticələnir. Hər bir işgötürən bunu nəzərə alaraq bütün işçilərlə əmək mənasibətlərinin rəsmiləşdirilməsini təmin etməli və qeyri-rəsmi məşgulluq hallarının qarşısının alınması kimi vacib prosesə öz töhfələrini verməlidirlər.

İşgötürənlərin nəzərinə çatdırılıb ki, 9 sayılı region üzrə Dövlət Əmək Müşəfətiyyindən yaradılan Hüquqi Yardım Mərkəzi məhz qeyri-rəsmi əmək mənasibətlərinin leqallaşdırılması ilə bağlı nəzərdə tutulan hüquqi maarifləndirici məlumatların çatdırılması, izahat işlərinin aparılması və bununla bağlı metodiki köməklərin göstərilməsi məqsədini daşıyır.

Tədbirdə iştirakçıları maraqlandıran əmək qanunvericiliyinə dair suallar cavablandırılıb.

Sonda iştirakçılar tədbirdən məmənun qaldıqlarını bildirərək qeyri-rəsmi məşgulluq hallarına qarşı barışmaz mövqə tutacaqlarını qeyd ediblər.

N.AĞAYEVA

AQROTURİZMİN TƏBLİĞİ MƏQSƏDİLƏ İNFOTUR TƏŞKİL EDİLIB

Layihə rəhbəri Vamiq Babayev tərəfindən layihə haqqında məlumatları alıqlaşdırmaq sonra Lənkəran rayonu ərazisində yerləşən Xanbulançay gölü, İstisu qəsəbəsindən çay plantasiyada məhsul yığımı, barama saxlama fəaliyyəti ilə tanış olaraq, Haftoni qəsəbəsindəki bambuk sahəsi və bambukdan hazırlanın əl işlərini maraqla seyr ediblər.

İnfotur iştirakçıları həmçinin qonşu Astara rayonunun turizm məkanlarına baş çəkiblər.

Bölgənin aqroturizm potensialını yüksək qiymətləndirən qonaqlar davamlı olaraq bu istiqamətdə təbligat işlərinin aparılmasına dəstək olacaqlarını qeyd ediblər.

Onu da əlavə edək ki, layihənin həyata keçirilməsində məqsəd aqroturizm sahəsində əhalinin arasında maarifləndirmə işi aparmaq və stimullaşdırıcı tədbirlər həyata keçirərək bu istiqamətdə məşgullüğün artırılmasına dəstək olmaqdan ibarətdir.

Natiqə AĞAYEVA

Soruşun, cavab verək

NIKAHIN BAĞLANMA QAYDASI

Hörmətli redaksiya, bilmək istərdim nikahın bağlanması qaydasi və şərtləri qanunvericiliklə necə müəyyən olunub?

M.AĞAYEV,
Lənkəran şəhəri

Cavab: Nikah ailə hüquq münasibətlərini yaradır və o, qanunla müəyyən olunmuş qaydada kişi və qadının ailə qurmaq üçün bağlanan azad və könüllü ittifaqidır. Hüquqi dövlətdə bütün hüquqlar kimi bu hüquq da dövlət tərəfindən tanınır və qorunur. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əsasən hər kəsin qanunla nəzərdə tutulmuş yaşa çatdıqda ailə qurmaq hüququ var. Konstitusiyanın 34-cü maddəsində qeyd olunur ki, nikah könüllü razılıq əsasında bağlanır və heç kəs zorla evləndirilsə (əre verilə) bilməz.

Ailə qanunvericiliyində nikahın bağlanması üçün bir sıra qaydalar və şərtlər nəzərdə tutulmuşdur. Ailə Məcəlləsinin 9-cu maddəsində qeyd olunur ki, nikah müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin bu barədə ərizə verdikləri gündən 1 ay sonra onların iştirakı ilə bağlanır. Üzrli səbəblər olduqda, nikahın bağlanması müddəti müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən azaldıla və ya 1 aydan çox olmayan müddətdə uzadıla bilər. Xüsusi hallarda (hamiləlik, uşağın doğulması və digər hallarda) nikah ərizə verilən gün bağlanır. Ər və arvadın hüquq və vəzifələri nikahın bağlanmasından dövlət qeydiyyatı günündən yaranır. Ailə Məcəlləsinin 10-cu maddəsinə müvafiq olaraq, Azərbaycan Respublikasında nikah yaşı kişilər üçün 18 yaş, qadınlar üçün 18 yaş müəyyən olunur. Nikahın bağlanması üçün nikaha daxil olan şəxslərin yazılı razılığı və onların nikah yaşına çatmaları zoruridir. Nikahın qeydiyyatı nikaha daxil olan şəxslərin iştirakı ilə həyata keçirilir. Tərəflərə nikahın bağlanması təsdiq edən şəhadətnamə verilir.

*Sualtı şərh etdi:
Əzizulla ŞÜKÜROV,
Lənkəran Rayon Qeydiyyat Şöbəsinin rəisi, Ədliyyə müsaviri*

MUZEY YENİ EKSPOONATLARLA ZƏNGİNLEŞİB

Lənkəranda qazıntılar zamanı aşkar edilən qədim dövrə aid maddi-mədəniyyət nümunələri Rayon Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyinə təhvil verilib. Bunlar əsasən keramika və tunc məmulatlarından ibarətdir.

Yerli və xarici turistlərin daha çox ziyarət etdiyi muzeydə hazırda 6583 eksponat qorunub saxlanılır.

Altı bölmədən ibarət muzeyə son vaxtlar 30 minə yaxın turist gəlib. Onlardan 16 mindən çoxu rayona ekskursiya edənlərdir.

Ötən il muzeyə gələn turistlər əsasən Rusiya, İran, Almaniya, İsveç, İsveçrə və ABŞ vətəndaşları olublar.

Qeyd edək ki, Lənkəranda "Xan evi" kimi tanınan Rayon Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyi 1913-cü ildə Talış xanı Mirshəhəd xanın sisarişi ilə Avropadan dəvət edilmiş memarlar tərəfindən inşa olunub.

"Lənkəran"

Abidələrimiz

LƏNKƏRAN MAYAKI

Lənkəran mayakı Qala adlanan Lərəzidə, dəmir yol vağzalının yaxınlığında, şəhərin şimal-şərq hissəsində 38 dərəcə 46 dəqiqə şərq uzunluğu ilə 48 dərəcə 51 dəqiqə şimal enliyinin kəsişdiyi nöqtədə yerləşir. Mayak bir vaxtlar Lənkəran qalasının "Şimal bürcü" olmuş və onun gözətçi məntəqəsi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Mayakın Lənkəran qalası ilə eyni vaxtda - 1747-1786-cı illərdə tikilməsi ehtimal edilir (B. Hüseynbalaoğlu, M. Talışlı, Lənkəran, B., 1990, səh. 47).

1869-cu ildə hərbi qala ləğv edilərək şəhər idarəsinin sərəncamına verilmişdir. Elə həmin ildə "Şimal bürcü"ünün ortasından 30,5 metr hündürlükdə dairəvi formada tikili - minarə ucaldılmış, bu tikilinin üzərində 3,4 metr hündürlükdə fanar qoyularaq mayaka çevrilmişdir. Mayak Xəzər flotiliyasının hidroqrafik xidmətinə verilmişdir.

Lənkəran mayakı Xəzərin Azərbaycan sahillərində mövcud olan 9 mayakdan ən orjinal tikiliyə malikdir. Lənkəran mayakının yerdən qülləyədək olan hündürlüyü 34 metrdir. Onun qülləsində yerləşdirilən optik cihaz vasitəsilə dənizdə 45 km məsafəyədə işləş vermək mümkündür. Bunun vasitəsilə Xəzərin cənub sularında üzən bütün gəmilər öz istiqamətini müəyyən edir. Eyni zamanda rayona gələn yerli və xarici turistlər mayakın binasından Lənkəran şəhərini seyr etmək imkanına da malikdirlər.

Mayak 1957-ci ildə yeniləşdirilib. Onun enli dairəsinin üstü dəmirlə örtülüb. 1969-cu ildə mayakın xidmətinin 100 illiyi qeyd edilmişdir. Mayak Lənkəran şəhərinin tarixi-memarlıq abidələrindən biridir.

Lənkəran mayakı hazırda Xəzər Dəniz Gəmiçilik İdarəsinin tabeçiliyindədir.

*İldırım ŞÜKÜRZADƏ,
tarixçi-tədqiqatçı*

KÖVRƏK BƏNÖVŞƏLƏR

(Hekayə)

O, əlindəki Fərmanı imzalayıb qovluğa qoydu. Düyməni basıb köməkçini çağırıdı. İçəri daxil olan köməkçi:

- Eşidirəm, cənab Prezident.
- Sabaha nəzərdə tutduğumuz bir səra məsələlər bu gün təxirə salınır. Səbəbini bilirsən?
- Bəli, cənab Prezident. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, ənənəvi olaraq idman mərkəzində böyük şənlik də olacaq, sonra da uşaq evinə gedəcəksiniz.
- Bir şeyi də qeyd et dəftərcənə: nəvələrimlə şəhərdə gəzinti keçirəcəyik. Axi, onlar da uşaqdır.
- Hər şey qaydasında olacaq, cənab Prezident.
- Gedə bilərsən.

Köməkçi gedəndən sonra Prezident evə zəng etdi. Telefonda gəlini Mehriban xanım idi. Salamlaşdırılar.

- Uşaqlar necədirler?
- Bağcada oynayırlar.
- Havalarda istiləşib. Heydəri qalın geyindirmə. Biz o yaşda olanda ayaqyalın gəzərdik. Ona nazik paltar geyindir.
- Baş üstə. Nahar etmisiniz?
- Sən bilərsən ki, mən işin çoxluğunandan çox zaman nahar etmirəm. Qulaq as. Sabah 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiə günüdür. Hamınızı şəhərə gəzintiyə aparacağam. Hazırlaşın. Hə, nə deyirsən?
- Çox gözəl oldu! Uşaqlar çox sevinəcəklər. Xeyli vaxtdır şəhəri görmürlər.

- Mən evə gec gələcəyəm, işim çoxdur. İlham narahat olmasın. Uşaqlar da məni gözləməsinlər, yatsınlar. Sağ ol!

Telefonun dəstəyini yerinə qoydu Prezident, daha sonra dəstəkdən səs eşidildi: dedi... dedi... dedi...

Prezident fikirləşdi: "Sabahkı tədbir üçün yaxşı hazırlıq görülüb. Uşaqlar əylənb sevinəcəklər. Ancaq təkcə mənim ürəyim sakit olmur. Ölkədə mühərbiyənin vurdugu yaralar nə qədər körpələri, uşaqları ata-anasız qoyub. Onlara nə qədər dövlət qayğısı göstəriləsə də, boyunları bənövşə çıçayı kimi bükülür. Bu, məni gecə də, gündüz də narahat edir. Niyə bunu bəzi qüvvələr görmür? Axi, bu uşaqların gününi nədir? Onlar da atalı-analı böyümək istəyirlər, onlar da nəvazış ehtiyac hiss edirlər."

Prezident uşaqları çox sevirdi. Uşaqlar onun həyatı idi. Hər il keçiridiyi böyük şənliklərdə onun uşaqlarla görüşlərindən qəzetlər çox yazardılar. Bayram günlərində hər yerdə bu görüşlərin uşaqlarda oyadığı tössüratdan danışardılar. Valideynlərini itirmiş uşaqlar Prezidenti öz babaları kimi sevirdilər və yenə də sabırsızlıklə onun yolumu gözləyirdilər.

Ertəsi gün Prezident ilk görüşünü Uşaq evindən başlıdı. Onu ilk qarşılayan Uşaq evinin müdürü oldu. Bu, saçları ağarmış, uşaqlara ikinci ana olmuş Mərziyə xanım idi.

Prezident hal-hval tutdu. Çətinliklərin olub-olmaması ilə maraqlandı. Bir azdan uşaqları onu dövrəyə aldılar. Şeir

deyənlər, rəqs edənlər, mahni oxuyanlar bir-birini əvəz edirdi. Uşaqlar dahi insanın gülümşər çohrosından başa düşürdülər ki, onların şənliyi Prezident xoşuna gəlib.

Prezident uşaqları yaxına çağırıdı.

- Hə, əziz balalar, necə dolanırsınız? Oxumağınız necədir?

- Cox yaxşı yaşayır və oxuyuruq, Heydər baba. Cətinliyimiz yoxdur, - deyə, uşaqlar yebəyerdən dilləndilər.

Bu zaman 4-5 yaşlarında qırımsaç bir oğlan Prezidentin əlindən tutub şirin bir dillə dedi:

- Heydər baba, mən qaqaşımla biy yeydə oluyuq. Oduy ey tay çalıy. Mən də yeqs ediyəm. Baba, bax, belə.

Qırımsaç oğlan bunları deyib oynamaya başladı. Necə də gözəl oynayırdı. Elə bil lap rəqqas iddi. Prezident onu seyr etdiyikdən sonra qucaqlayıb bağırna basdı, dənə-dənə öpdü onu. Gözləri yaşarincaya qədər güldü. Ancaq bu güllüsəslində içərisindəki niskilini boğmaq üçündü. Bu balaca, qırımsaç oğlan hər iki valideynini itirmişdi, təkcə qardaşı onunla birlidə salamat qalmışdı.

- Cox yaxşı rəqs edirəm, bala, əhsən! - dedi Prezident. - Qaqaşın da tarda yaxşı çalır. Sizin hamınız gözəl balalardınız. Mən sizə qiymətli hədiyyələr götəmişəm, uşaqlar.

Prezident ətrafına boylandı. Dərhal böyük salona hədiyyələr götürüldü. Uşaqların sevincinin həddi-hüdudu yox idi. Uşaqlar hədiyyələri alıb təşəkkür edir, xoşbəxtəsinə gülüşür, sevinclərdən Prezidentin üz-gözündən öpür, onu əzizləyirdilər.

Şənlik qurtarana yaxın Prezident gözləri ilə el ki, kimi isə axtarırmış kimi o tərəfə-bu tərəfə boylanmağa başladı. Sonra Mərziyə xanımı tərəfə çevrilib dedi:

- Mərziyə xanım, ötən il bu günkü gündə, bax, elə bu salonda mənim həzurumda nərmənazik, lakin çox gözəl, fəqət bir qədər qəmən görünən bir qız söylədi. Özü yazmışdı şeiri. Cox məzmunlu, həm də çox kövrək şeirdi. O zaman şeir mənim xoşuma gəlmışdı. Nədənsə, bu gün o qız gözümə dəymir. Ya da böyüyüb, bəlkə də taniya bilmərim. Elə isə çıxsın qabağa, yenə də təzə yazdığı şeirlərini söyləsin. Səhv etmirəm, adı da Bənövşə olmalıdır. Elədir ki, var, Bənövşə idi adı.

Bir anda musiqi də kəsildi, uşaqların üzlərindəki sevinc də çəkildi, başlar bənövşə çıçayı kimi aşağı əyildi.

Prezident uşaqların bu qəfil halını duymağa çalışdı.

Mərziyə xanım Prezidentə yaxınlaşıb piçilti ilə uşaqların bayram şənliyini pozmamaq üçün çox ehtiyatla dedi:

- Cənab Prezident, biz Bənövşəni qoruyub saxlaya bilmədik. Onu xifət aramızdan apardı. Erməni faşistləri onun gözləri qarşısında ata və anasını qətlə yetirmişdilər. Özünü də ölümçül yaralılmışdılar, ancaq təsadüfən salamat qalmışdı uşaq. Həc kəsi qal-

mamışdı Bənövşənin. Odur ki, olub-keçənlər yadına düşəndə həmişə sarsıntı keçirərdi. Onu bu bələdan qurtarmaq üçün həkimlər əllərindən gələni əsir-gəmədilər. Ancaq...-göz yaşalarını sildi Mərziyə xanım...

Prezidentin gözələri doldu. Cox kövrəldi. Boğazını qubar tutdu. Danışmağa söz tapmadı. Kədərini gizlətmək üçün kreslədan qalxıb bir neçə uşağı qucaqladı, öpdü onları. "Ay Allah, bu nə dərdir mənə göstərirəm?" Ürəyində üsyan etdi Prezident. Sanki bir vulkan püşkürdü köksündə. Fəqət, çalışdı ki, keçirdiyi ağrıları uşaqlara bildirməsin. Tədbirin pozulacağından ehtiyat etdi. Ətrafdakı qonaqlar bunu duymamış deyildilər. O, qubarlı-qubarlı özünü bir daha ələ alıb sözünə belə başladı:

- Əziz övladlarım! Bu gün sizin bayramınızdır. Bu gün bütün dünyada Uşaqların Beynəlxalq Müdafiə günüdür. Uşaqları qorumaq, düzgün tərbiyə etmək bizim bütün dünya xalqlarının ən müqəddəs borcu və vəzifəsidir. Fəqət, bəzən bu müqəddəs vəzifələr unudulur. Allahın xofunu hiss etməyənlər onun əmərini pozmaqla bizim şirin-şəkər balalarımızın da dinc həyatını pozurlar. Bu da mühəribənin fəsadlarıdır. Mühəribə yaşadığımız dünya üçün həmişə fəlakətlər törədir. Dinc həyatımızı pozub. Dünyada torpaq üstündə dava edən o qədər səltənət sahibləri olub ki, onların aqibətini hamı bilir. Alman faşistləri ədalətsiz mühəribələrə görə şöhrət tapmadılar, əksinə, tarixdə həmişə lənətlənlərdir. Erməni faşistləri də bu yolla gedirlər. Onlar da işgalçı adlanırlar. Dünya bələlərini sevmir, uşaqlar. Gec-tez onlar da cəzalarını alacaqlar! Çünkü körpə balaların heç bir günahı yoxdur. Onların sevincini, xoşbəxtliyini heç bir qüvvə əllərindən ala bilməz! Erməni işgalçılari tarix səhifələrində öz iyrənc əməllərini heç bir zaman ört-basdır edə bilməyəcəklər! Mən sizə söz verirəm, əziz nəvələrim, biz öz torpaqlarımızı mühəribə yolu ilə yox, SÜLH yolu ilə, beynəlxalq qüvvələrinə əli ilə geri qaytaracaqıq. Buna əmin ola bilərsiniz. Əziz nəvələrim, mən sizin hamınızı təbrik edirəm! Sizi bağrıma basıb, dənə-dənə öpürəm, mənim əzizlərim! Sağ olun!

Uşaqlar Prezidenti yenidən dövrəyə aldılar, onu rəqsə dəvət etdilər, əllərindən tutub onunla xeyli rəqs etdilər, yadigar olaraq onunla foto-şəkil də çəkdirildilər, əzizlədilər, sevdilər və

Ulu Öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsinə ithaf edirəm

HEYDƏR ZİRVƏSİ

Axtarıram zirvə adlı bir ünvani,
Sinəm dolu, söz deməyə qüdrət hani?
Sevgi dolu məhəbbətlə vurur ürək,
Bu sevgilə Öndərimi vəsf eyləyək...
Əldə qələm çətinliklə dayanmışam,
Nədən belə, bu hicrana çox yanmışam.
O səmada bir əlçatmaz zirvə ki, var,
O zirvədən bu dünyaya Heydər baxar.
Əl çatmayan o zirvəyə ayaq açaq,
Gəl ilhamım, dayanmayıb dastan qoşaq.
Dinir qələm, baxır mənə aciz ikən,
Söz gəzirəm Öndərimə layıqli mən.
O, zirvəyə bir düha tək özü qalxmış,
Zəkasına bütün dünya heyran qalmış.
O, mayakdır, göy üzünün sinəsində,
Dahiləri gəndə qoyub, durub öndə.
Əməlləri işiq saçır bu elimə,
O işıqdan qüvvət gəlir ürəyimə.
Qələm susur, dayanıb lal, nə söyləsin?
Şair qələbi bu sevgiylə vəcdə gəlsin...
Durur qələm, şair qələbi aciz ikən,
O dühanı göydə görüb dayandım mən.
Əzəməti öz yerində, gözündə nur,
Heydər baba əl eyləyir, bir dayan-dur.
İlahidən güc istədim dəzə ürək,
O dühani olduğu tək nəzmə çəkək.
Ulu Tanrı istəyini yaratmışdır,
Sonra baxıb əməlindən zövq almışdır.
Mən də baxıb o dahiyə qururlandım,
Ulu Öndər babamızı Günəş sandım.
Bürünürük şəfqinə o günəşin,
Qızınıriq zərrəsinə o atəsin.

Qulaməli HÜSEYNOV,
Şilavar kəndi

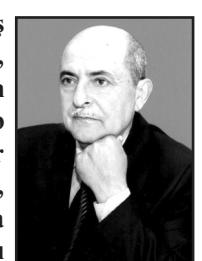
dənə-dənə öpüdülər onu...

Bir azdan Prezident avtomobilinə əyləşib pəncərədən binaya tərəf boyananda, yaraşıqlı ikimərtəbəli binanın açılmış pəncərələrindən yüzlərlə uşaqın-kövrək bənövşələrin ona əl etdiklərini gördü. Elə bil ki, onların hamısı Prezidentin ötən il gördüyü, şeirini dinlədiyi o zərif qızçıqaza-Bənövşəyə oxşayırırdı.

Prezident köksünü ötürdü. Dolux-sundu. Qələbi ağridı. İxtiyarsız olaraq iki damla göz yaşı yanaqlarını islatdı.

Bu, Prezidentin ölkə həyatında ən böyük dərdi, niskili idi...

Səyavuş
SÜLEYMANLI,
Azərbaycan
Yazıcıları və
Jurnalistlər
birliklərinin üzvü,
"Qızıl qələm" media
mükafatı laureati

Unudulmaz sənətkarlar

MİLLİ OPERAMIZİN ULDUZU

Milli musiqimizin keçdiyi tarixi yola nəzər salarkən ilk növbədə Cabbar Qaryagdioxide, Seyid Şuşinski, Qurban Pirimov və başqaları yada düşür. Bu insanlar sırasında Həqiqət Rzayevanın da öz yeri var.

Həqiqət Əli qızı Rzayeva 1907-ci ildə Azərbaycanın dilbər güşələrindən olan Lənkəranda dünyaya göz açmışdır.

İlk təhsilini Lənkərandakı Qızlar məktəbində alan Həqiqət xanım müəllimə olmayı arzulayırdı, amma elə uşaqlığından valideynləri onda gözəl səs olduğunu hiss etmişdilər. 1923-cü ildə onun ilk arzusu reallaşdı. Belə ki, həmin il Həqiqət xanım Bakı Pedaqoji Texnikumuna daxil oldu. Onu məktəbin dram dərnəyinə üzv yazmışdılardı. Mahnilar oxuyur, səhnə əsərlərində oynayırdı. Bakıda elə həmin vaxtlar "Damğa" adlı satirik teatrın

açılmaması onun da həyatını dəyişdi və Həqiqət xanım həmin teatrdə işləməyə başladı.

Beləliklə, o öz sənət yolunu müyyəyənləşdirdi və Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına daxil oldu. 1928-1932-ci illərdə Konservatoriyanın müğam şöbəsində təhsil alan H.Rzayeva burada böyük sənətkarlarla qarşılaşdı.

Həqiqət xanım gələcəkdə opera müğənnisi olacağını heç ağılna da gətirməzdı. Amma Üzeyir bəylə tanışlığı onun təleyində çox əhəmiyyətli rol oynadı. Üstəlik bəstəkar Müslüm Maqomayevdən "Şah İsmayı" operasına dəvət alması 20 yaşı Həqiqət xanımın həyatında yeni bir dövrün başlangıcını qoydu. Ərəb-

zəngi rolu çox məsuliyyətli idi. Həqiqət Rzayeva bu obrazın üzərində çox işlədi və o vaxt onun iştirakı ilə "Şah İsmayı" operası böyük müvəffəqiyyətlə nümayiş etdirildi. Onun ifası gözəl alınmışdı, haqqında qəzetlər yazmışdı. Bu hadisə mətbuatda "inqilab" kimi qiymətləndirilirdi və Həqiqət xanımın göləcəyinə böyük ümidi lər ifadə olundu. Beləliklə, nəhayət ki, Ərəbzənginin ilk qadın ifaçısı "kəşf" olundu. Həqiqət Rzayeva sonralar 500 dəfədən çox bu rolu oynadı. Onun tamaşalarına böyük maraq var idi. Həmişə Opera Teatrının səhnəsi tamaşaçı ilə dolu olardı.

Elə Leylini də böyük istedadla ifa etmişdi. Deyilənə görə, bu rolu min dəfədən artıq səhnədə canlandırmışdır. Amma əfsuslar olsun ki, həmin tamaşalardan heç bir lent yazısı qalmamışdır. Ən əsası bu idi ki, onun məlahətli səsi obrazı tamamlayırdı. Məhz ondan sonra Leylinin Azərbaycanda yeni-yeni ifaçıları yetişdi.

Əsl sənətkarın sənətinin ömrü öz ömründən uzun olur. Həqiqət Rzayevanı da tamaşaçılar məhz belə tanıyırlar. Opera sənətinin gələn ilk azərbaycanlı qadın kimi onunla fəxr edirlər. Opera və Balet Teatrında Ərəbzəngi, Leyli, Əsli, Şahsanəm rollarını ifa edən gənc solistlər Həqiqət Rzayevanın sənətindən, təcrübəsindən çox şey öyrənirlər. Azərbaycanın xalq artisti Qurban Primov yazar: "Muğamat oxuyanlar cürbəcür olur, biri zildə, biri bəmdə, o birisi orta səsədə oxuyar. Amma Həqiqət Rzayevanın səsi tarin bütün pərdələrinə uyğun gəlir. O, 25 il mənəm çalğımla oxuyub. Konservatoriyada Cabbar Qaryagdioxide, Seyid Şuşinski və mən dərs deyərkən Həqiqətin müğam və təsnifləri böyük həvəslə öyrənməsi bizi valeh edirdi. Mən illər boyu Həqiqət Rzayeva ilə bir yerdə işləməyi, onunla yaradıcılıq təmasında olduğum dəqiqləri höyatımın çox qiymətli, sevindirici dəqiqləri hesab edirəm".

Həqiqət xanım milli opera sənətimizin əsl ulduzu idi. Onun opera səhnəsindəki xidmətləri yüksək qiymətləndirilmiş, dəfələrlə orden, medallarla təltif olunmuş, ən başlıcası isə xalq

artisti fəxri adına layiq görülmüşdü.

Həqiqət xanım həm də pedagoji fəaliyyətlə məşğul olmuşdur. Uzun illər Asəf Zeynallı adına Bakı Musiqi Məktəbində dərs demiş, Opera və Balet Teatrında məşqçi-pedaqoq kimi fəaliyyət göstərmişdir.

İkinci Dünya müharibəsi illərində o, Azərbaycanın incəsənət ustaları ilə dəfələrlə cəbhədə döyüşülər qarşısında çıxış etmiş, öz şəraqlər səsi ilə əsgərləri qələbəyə ruhlandırmışdır.

Həqiqət Rzayeva yaradıcı ömrünü bütövlükdə musiqi sənətinin, milli operamızın inkişafına həsr etmişdir. Onun yaratdığı rollar opera sənətimizin tarixində silinməz izlər qoymuşdur.

Azərbaycan xalq mahni və müğamlarını böyük məhəbbətlə sevən və təbliğ edən görkəmli sənətkar 1969-cu il avqustun 2-də 62 yaşında dünyasını dəyişib.

Həqiqət xanımın yaradıcı ərisi bu gün tədqiqatçı alimlərimiz-sənətşünaslar tərəfindən tədqiq edilib öyrənilir. Onun Azərbaycan mədəniyyət tarixində öz yeri, öz mövqeyi vardır. Oğlu Azər Rzayev də milli musiqi sənətimizin inkişafında xüsusi xidmətləri olan sənətkarlardan olub.

Böyük sənətkarın xatirəsi xalqımızın yaddaşından heç vaxt silinməyəcək, gələcək nəsillər onu böyük hörmət və məhəbbətlə xatırlayacaq.

Məlumat üçün bildirək ki, Lənkəran şəhərindəki 2 nömrəli uşaq musiqi məktəbi Həqiqət Rzayevanın adını daşıyır. Məktəbin qarşısında onun büstü ucaldılıb.

A.ABDULLAOĞLU

Bilmək maraqlıdır

DAMARLARI
MÖHKƏMLƏNDİRƏN MEYVƏ

Gavalı çox faydalı meyvədir. Gavalı bir çox vitaminlər (A, B qrupu, P), minerallər (kalium, kalsium, fit, magneziyum, sink, yod, mis, sink), qidalı liflər, organik turşurlarla zəngindir.

Gavalı insan sağlığımıza çox müsbət təsir edir. Bu meyvənin faydalalarını təqdim edirik:

- "kumarin" maddələrlə zəngin olan gavalı damarları genişləndirir, damarlarda trombların əmələ gəlməsinə qarşısını alır.

- gavalı həmçinin P vitaminini ilə zəngindir. Bu vitamin damarların sağlamlığını və elastikiyyəti üçün çox vacibdir. Gavalı damarları möhkəmləndirir, qan təzyiqinin tənzimlənməsinə kömək edir.

- qəbüzlik zamanı müalicəvi təsir göstərir - bağırşاقların fəaliyyətini yaxşılaşdırır, bağırşaqları təmizləyir. Qəbüzlik zamanı qara gavalı və qara gavalı qurusu müalicəvi məhsul kimi çox geniş istifadə olunur.

- gavalı orqanizmi ziyanlı maddələrdən təmizləyir, qanda xolesterinin səviyyəsini aşağı salır, aterosklerozun profilaktikasında istifadə olunur.

- sidikqovucu təsirə malik olan gavalı böyrəklər üçün çox faydalıdır.

- gavalı kaliumla olduqca zəngindir. Bu mineral ürək əzələsinin normal fəaliyyəti üçün çox vacibdir. Hipertoniya və ürək xəstəliklərində əziyyət çökənlər tez-tez gavalı və gavalı qurusu yeməlidir.

- gavalı maddələr mübadiləsi proseslərinə müsbət təsir edir.

- gavalı ödögəvucu təsirə malikdir, öd kisəsində durğunluq proseslərini azaltdır.

- gavalı podaqraqa və revmatizmdən əziyyət çökənlər üçün faydalıdır.

- "antosian" maddələrlə zəngin olan gavalı xərçəng əleyhinə təsirə malikdir.

- immunitet möhkəmləndirir.

- sinir sistemi üçün faydalıdır.

- qanın tərkibini yaxşılaşdırır.

BU QIDA İNSAN ÖMRÜNÜ
UZADIR

Cin alimlərinin 16 ildir davam edən tədqiqatı başa çatıb. Onların açıqlamasına əsasən, müntəzəm olaraq balıq yemək insan ömrünü uzadır. "Journal of Internal Medicine" jurnalındaki məqaləyə əsasən, alimlər 16 il ərzində 240 min kişi və 180 min qadının qidalanmasına nəzarət edib. Sınaqda iştirak edənlər hər gün bir az balıq əti qəbul edib.

Müntəzəm olaraq balıq əti yeyən kişilərdə damar xəstəlikləri 10, qara ciyər xəstəliklərində isə 37% azalma müşahidə edilib. Eyni zamanda balıq əti yeyən qadınlarda "Alzheimer" xəstəliyinə yaxalanma riskində də 38% azalığı müşahidə edilib.

Alimlərin açıqlamasına əsasən, müntəzəm olaraq balıq və Omeqa-3 tərkibli qidaları qəbul etmək xərçəng və tənəffüs yolu xəstəliklərindən yaranan ölüm riskini azaldır.

Digər tərəfdən isə qızardılan balığın faydalı xüsusiyyətlərinin bir çoxunu itirdiyi qeyd edilib. Bundan başqa ispanaq, kartof və dəniz məhsullarının tərkibində də Omeqa-3 yağları var.

Hazırladı:
Pərvin HÜSEYNLİ

İTMİŞDİR

Lənkəran Rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 1998-ci il 16 may tarixli 09 sayılı qərarı ilə Şovu kənd sakini Əzimova Laləzər Rəzi qızının adına verilmiş torpaq mülkiyyət hüququna dair Dövlət Aktı (JN-129, kod:80217078) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lərik Rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 2002-ci il 07 yanvar tarixli 01 sayılı qərarı ilə Lərik rayonu Bibyani kənd sakini Mirzəyəva Şövkət İsaq qızının adına verilmiş torpaq mülkiyyət hüququna dair Dövlət Aktı (JN-0074, kod:80305098) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran Rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 1998-ci il 16 may tarixli 09 sayılı qərarı ilə Şağlaser kənd sakini Əsədullahov Fəxrəddin Höccət oğlunun adına verilmiş torpaq mülkiyyət verilməsinə dair Şəhadətnamə (JN-556 A, kod:80224018) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
Əlimərdan ƏLİYEV

TƏSISÇİLƏR:
Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının aparatı və "Lənkəran" qəzetinin yaradıcı kollektivi

HESAB NÖMRƏMİZ:
AZ30AIIB33010019443860238138
VÖEN 2600244411
Kapital Bankın
Lənkəran şöbəsi
lisensiya № V 343
İndeks: 66920

ÜNVANIMIZ:
Lənkəran şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 3 (4-cü mərtəbə)
Telefonlar: 255-35-05, 255-35-49
E-mail: lenkeranqezeti@mail.ru
Buraxılışa məsul
Natiq Ağayeva

Qəzet redaksiyanın
kompiuter mərkəzində yığılmış
və səhifələnmiş, Bakıda
"Azərmedia" MMC-nin
mətbəəsində çap olunmuşdur.
Tiraj: 2000